

List izhaja vsaki dan zjutraj razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L. 8.—, 3 mesece L. 22.—, pol leta L. 38.—, celo leto L. 75.—, v inozemstvo mesečno več. — Posamezne številke 30 stot. — Oglasnina za 1 mm prostora črte 1 kolone (36 mm): za trgovske in obrtne oglase L. 1.—, za poslovne, zabavne, poslane, vabila L. 1.50, oglase denarnih zavodov L. 2.— Oglasi na prvi strani L. 2.—

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglašilni, reklamacije in denar pa upravnisti. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne «Edinost». Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci st. 7, I. n. — Telef. st. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Vzmemirjena Rusija

VARŠAVA, 18. junija 1927.

Razburjenje, ki se je polotilo javnega mnenja sovjetske Rusije po umoru poslanika Vojkova, ne kaže, da bi se hotelo početi. Pravzaprav datira sedanja nervoznost od tedaj, ko je Anglija prekinila diplomatske odnose z Moskvo. Varšavski atentat je prillil novega olja v plamen, ki je bil še močno živ. Bolj kot vse drugo pa je razgorelo duhovno dejstvo, da se pojavljajo v zadnjem času znaki, ki nedvoumno kažejo, da obstoja v notranjosti Rusije močna tajna organizacija, ki si je postavila nalogo, bla sabotira z atentati in poizkuši naprave sovjetskih krogov pri izvrševanju svojega programa.

Ves sovjetski tisk opozarja enoglasno na to notranjo nevarnost ter poziva vlado k najodločnejšim ukrepom. Bolj kot z varšavskim atentatom so smrtno obsodbe, ki so se izrekle in izvršile v zadnjem času, v zvezi s tem notranjim protiboljševiškim gibanjem. Listi obdolžujejo Anglijo, da je ona organizirala ta pokro, ter dokazujejo, da nastopajo notranji sovražniki revolucije po pobudi in s pomočjo Anglije. Ta poslednja se splošno označa kot glavni sovražnik sovjetske Rusije. Kupljeni morilci in vohuni — piše «Rabotaja Gazeta» — hočejo onemogočiti naše mirno delo. Vlada je ukazala državnim političnim policijam, naj ukrene najbrezobzirnejše mere proti «belim banditom». Svoj članek zaključuje: Akcija protirevolucije bo brez usmiljenja zadušena. Na drugi strani pa je izdala vlada proglas, v katerem pravi, da se obrača na delavstvo s pozivom, naj brani tovarne, skladišča, železnice, postaje itd.

Vse to nudi približno sliko o precej nevarni notranji krizi, ki pretresa Rusijo ravno v desetletju po revoluciji. Sovjetski listi sami naglašajo, da se je v zadnjem času položaj zaostрил in da bo preteklo precej časa, preden postane zopet normalen.

Kot računano, se vala vsa krivda na Anglijo. Kakšen bo po mnenju moskovskih boljševikov razvoj angleške protiruske zarote? «Rabotaja Gazeta» (Delavski list) dokazuje, da si Anglija prizadeva, da pridobi za svojo akcijo predvsem zapadne sosedne Rusije, Poljsko in Rumunsko. Prizadeva si z eno besedo, da organizira pod svojim vodstvom najbližje sosedne Rusije in jih pripravi za skupni napad. Ali se bodo ti poskusi posrečili, to bo pokazala — priporočam — moskovski list — bodočnost.

Na drugi strani — nadaljuje isti list — se Anglija trudi, da skali rusko prijateljstvo z vzhodnimi sosedmi. Ves moskovski tisk pa izraža svoje prepričanje, da bodo ti poskusi izpadli. Kajti Rusija je v trdnih prijateljskih odnosih s Turčijo in tudi glede Kitajske je gotova, da bo končno zmagala tam njena stranka. Ni treba niti omenjati, da računajo moskovski listi v borbi proti Angliji tudi s pomočjo mednarodnih delavskih organizacij, toda «Rabotaja Gazeta» takoj nato zopet previdno pripominja: «Niti en sam hip ne smemo pozabiti, da smo otok v razburkanem kapitalističnem morju. Naš položaj zapoveduje, da podsetimo naše delo za ojačanje industrije in naše armade.» List zaključuje: «Mi hočemo mir, toda sklenili smo, da se bomo tudi v orožju v roki borili za naše pravice. Samo v tem leži naša sila in s to silo bomo tudi zmagali.»

Razume se, da se je pod vplivom zadnjih dogodkov pospešil tudi tempo vojnih priprav. Glavna skrb sovjetske vlade je sedaj načrt za spremenitev tvornic in drugih podjetij v izdelovalnice orožja in drugega vojnega materiala. Prav te dni je imel V. V. Kujišev, predsednik sovjetskega narodnega gospodarstva, pred širšim plenumom omenjenega sovjeta obširen referat o novih nalogah sovjetske industrije v zvezi z dogodki v svetovni politiki. Na drugi strani pa je začelo društvo za letalstvo «Aviohim» močno propagando za povzdigo zračnega brodogoja. Izdalo je razglas, v katerem naznanja, da se bo na-

biralo po vsej Rusiji za letalski sklad, ki se bo imenoval «Naš odgovor Chamberlainu». Delavci se pozivajo, naj dajo en del svoje plače za obrambo države.

Zanimive so bile demonstracije, ki so se vršile v zadnjih dneh po moskovskih ulicah. Napere se bile proti Angliji in Poljski. Demonstranti, večinoma delavci, so se hoteli večkrat približati poslopiju angleškega poslanstva (ki je sedaj prazno), toda bilo je močno zastraženo. Istotako je bilo zastraženo tudi poljsko poslanstvo. V sprevidu so se nosili brezštevilni napisi, kakor: «Če Poljska noče z nami vojne, naj ne podpira belomarmadnih tolpe!», «Kri Vojkova se ni še ohladila!», «Izročite morilca proletarski državi!», «Mi vas poznamo, sir Chamberlain, mi smo vas do dna pogruntali!», itd. Ena gruča je nosila pajaka, ki je predstavljala Chamberlaina. Z raznimi vrvicami so uprizorili s močeljem različne smešne kretnje, ki so jih demonstranti pospremljali s hrupnim smehom in zabavljanjem na račun angleškega zunanjega ministra in Anglije.

Zunanje politični dogodki so seveda potisnili v ozadje notranjo borbo proti opoziciji v komunistični stranki, dasi je ta skušala izkoristiti položaj sebi v prid. Vendar pa se opozicijska stranka ne more uspešno uveljavljati. Kakor lani je tudi letos propadla v Petrogradu. Na seji širšega odbora okrožne komunistične organizacije v Petrogradu je bila po ostrem govoru komunističnega prvaka Kirova sprejeta sledeča, za sedanje vojno vzemirjenje v Rusiji značilna resolucija: «Za naša stranko in delovne sloye je predvsem važno vprašanje neposredne bližine nove svetovne vojne. V zvezi s tem izražajo plenum okrožnega odbora komunistične stranke svoje globoko ogorčenje nad izjavami bankrotiranih politikov in voditeljev opozicijskega bloka.»

Povzod torej prevladuje vojno vzemirjenje, misel o možnosti vojne v najbližjem času...

Odelek o najemninah

objavljen v uradnem listu

RIM, 22. (Izv.) Današnja «Gazzetta Ufficiale» prinaša kraljevi dekret z dne 16. junija 1927, ki vsebuje predpise o novih stanovanjskih najemninah, ki so bili sprejeti na poslednjem zasedanju ministrskega sveta.

Manevri vojne mornarice

so se začeli v Tirenskem morju
GAETA, 22. Davi ob 7. uri so vse vojne ladje, ki so bile zasedane v tukajšnji luki, odplule pod poveljstvom admirala Nicastra na vzhod, ki se vršijo v Tirenskem morju. Manevrom prisostvuje tudi načelnik generalnega štaba mornarice admiral Acton.

Svečanost v Vatikanu

Nov litvanski poslanik pri papežu

RIM, 22. (Izv.) Danes popoldne je podelil papež belgijskemu primatu Vanroeyu, ki je bil v poveljeval, na papeškem konsistoriju imenovan za kardinala, kardinalsko čepico. Novi kardinal se je zahvalil papežu za visoko milost, ki je bil deležen. Nato je spregovoril papež kratek govor, v katerem je poveljeval vrline in zasluge novega kardinala. Ceremoniji so prisostvovali belgijski poslanik pri Vatikanu, zastopniki belgijske kolonije v Rimu, visoki cerkveni dostojanstveniki in belgijski katoliški novinarji, ki so bili davi sprejeti od papeža.

RIM, 22. (Izv.) Danes popoldne je sprejel papež v posebni avdijenci novega litvanskega poslanika pri Vatikanu gospoda Saulisa, ki je izročil papežu svoje poverljive listine. Po končani avdijenci, je posetil novi poslanik državne tajnika kardinala Gasparrija in baziliko svetega Petra.

Jutri zjutraj se bo vršil v dvorani «Blagoslova» javen konsistorij, na katerem bo podeljen kardinalski klobuk belgijskemu primatu Vanroeyu in varšavskemu nunciju Lovrencu Lavri. Po javnem se bo vršil tajni konsistorij, tekem katerega bodo imenovani novi škofje na izpraznjene škofijske stolice.

Posebni tribunal

Potrditev delavcev in kmetov obdolženih protidržavne propagande

RIM, 22. Včeraj se je pričel pred posebnim tribunalom za zaščito države proces proti večji skupini delavcev in kmetov, ki so obdolženi, da so do januarja 1927 skupno delovali za reorganizacijo komunistične stranke v Bettelle Sinalunga pri Sieni, z namenom, da povzročijo oboroženo vstajo, nasilno izpremenijo državno ustavo ter obliko režima ter prenesejo državno oblast v roke delavcev in kmetov. Obdolženi so tudi, da so delali komunistično propagando, razširjujuče liste in brošure prevratne vsebine.

Razpravam predseduje general Freri. Vseh obtožencev je 25. Branijo jih biva poslanca Bruno Cassinelli in Trozzi ter odvorniki Angelucci, Ferrara, Barbisi, Baldassare, Laia in Azolini. Obtožnico vzdržuje comm. Ciardi.

Obtoženci zanikajo vsako krivdo. Nekateri izjavljajo, da od 1. 1922 niso več pripadali komunistični stranki.

Danes so se zasliševali prič. Tribunal bo izrekel razsodbo v četrtek.

Bitka za znižanje cen

RIM, 22. (Izv.) Prihodnji tedenski sestanek predsednikov sindikalnih konfederacij se bo vršil v petek ob 14.30 pod predsedstvom on. Turatija. Predsedniki konfederacij bodo razpravljali na svojem sestanku o že doseženih uspehih in o novih iniciativah za bitko za znižanje cen.

«Litna bitka»

RIM, 22. (Izv.) Danes popoldne se je vršil v palači Chigi noven sestanek stalnega odbora za žitno bitko. Odbor se je bavil z raznimi predlogi o povečanju propagande za žitno bitko. Na sestanku so bili sprejeti razni tozadevni sklepi.

Znižanje draginskih doklad pomorščakom

RIM, 22. (Izv.) Nocoj se je vršil pod predsedstvom prometnega ministra on. Ciana v prostorih prometnega ministrstva zaključni sestanek za dokladitev pomorščake draginske doklade za drugo polovico leta 1927. Po daljši razpravi so bila dosežena znatna znižanja pomorščakih draginskih doklad, bodo pa morda še bolj znižana, ako se tekom druge polovice leta še nadalje znižajo cene živlenskim potrebščinam.

Novi predsednik visokošolcev-planincev

RIM, 22. (Izv.) Tiskovni urad fašistovske stranke sporoča: Generalni tajnik fašistovske stranke on. Turati je imenovan po končno doseženem sporazumu med organizacijo «S. U. C. A. I.» in med planinskim klubom z ozirom na veliko važnost, ki jo zavzemajo planinske organizacije za vzgojo mlade na predsednika «S. U. C. A. I.» fašista Curtija Suckerta Malaparteja ter je odredil, da vstopi organizacija «S. U. C. A. I.» v vrste fašistovskih vseučiliških skupin, vsled česar bo direktno podrejena generalnemu tajniku stranke.

Prvo sanitetno letalo

RIM, 22. (Izv.) V minulih dneh je priletelo iz mehaniških tvornic v Marina Pisa na rimsko letališče prvo sanitetno letalo, ki je bilo krščeno z imenom «Mercurio». Razumljivo je, da je vzbudivo novo sanitetno letalo v rimskih zdravniških in vojaških krogih veliko zanimanje. Novo letalo razpolaga s kabinjo, v kateri se lahko razmestijo poleg zdravnikar sedeč štirje ranjenci, ležec pa dva ranjenca. Na letalu se nahaja večja posoda za vodo, dve omari za zdravila in kirurški noži za takojšnjo pomoč. Letalo se lahko povzpne s svojim celotnim tovorom do 6000 metrov visoko in razvije povprečno brzino 150, kvečjemu pa 190 km na uro.

Razgovori jugoslov. zun. ministru s turškim in bolgarskim poslanikom

BEOGRAD, 22. (Izv.) Zunanji minister dr. Voja Markinković je imel danes daljša sestanaka s turškim poslanikom Šikmed begom in z bolgarskim poslanikom Vakarelskim.

Posredovanje v Beogradu in Tirani

Informacije rimskih listov

RIM, 22. (Izv.) Današnja rimska «Tribuna» prinaša o jugoslovensko-albanskem diplomatskem sporu sledečo kratko noto:

«Po naših informacijah bo korak četvorice držav (Italije, Anglije, Francije in Nemčije), ki je bil začrtan v Zenevi, podvzet v najbližjih dneh in morda celo že jutri. Z njim bi bil napravljen konec sporu, ki je bil nastal vsled aretacije albanskega podanika in neke vrste dragomana jugoslovenskega poslanstva v Tirani in ki je povzročil prekinitev diplomatskih odnosov med obema državama. Četvorica držav je izvedla v teh dneh živahno in uspešno pripravljeno akcijo. Posredovala je v Beogradu in v Tirani in sicer prej v Beogradu, nego v Tirani.

Vzrok te predhodne akcije v Beogradu je na dlani. Albanska vlada, ki je izjavila, da je pripravljena takoj osvoboditi Gjuraskovića, ako odtegne jugoslovenska vlada razšaljevne itaze jugoslovenske protestne note, je popustila do skrajnosti. Zato je bila dolžnost jugoslovenske vlade pokazati, da ne vztraja trdovratno na zavzetih postojankah. To se je sedaj tudi zgodilo. To pripravljeno delo so ga smatrali nekateri listi za oficielni korak, ki se sicer pripravljajo, a še ni bil podvzet. Kakor znano, bo obstojal ta korak v že napovedani akciji štirih držav v Beogradu in v Tirani. S to akcijo se namerava doseči odtegnitev razšaljevih fraz s strani jugoslovenske vlade in osvoboditev Gjuraskovića s strani albanske vlade. Korak bo podvzel istosamo v obeh prestolnicah en sam zastopnik ene izmed štirih držav in bo nastopal v imenu vseh štirih. Obavovitev diplomatskih odnosov med obema državama, bi ne smela tedaj biti več daleč.

RIM, 22. (Izv.) Približno enako noto prinaša tudi «Il Giornale d'Italia», ki mu poročajo iz Beograda in iz Tirane, da sta se izjavili obe vladi pripravljene sprejeti poravnava, kot jo bodo predlagale omenjene štiri velike države.

Za okrepitev jugoslovenske radikalne stranke

Sklepi glavnega odbora

BEOGRAD, 22. (Izv.) Današnja seja glavnega odbora radikalne stranke je trajala od 9. do 12. ure. Nikola Uzunović se seje kljub ponovnim pozivom glavnega odbora ni udeležil. — Marko Trifković je prišel na sejo ob 11. uri. Vladni radikali so baje naglašali, da seja ni bila sklepčna, ker ni bilo kvoruma. Po seji je bil izdan naslednji uradni komunikat:

«Glavni odbor narodne radikalne stranke je na svojem današnjem sestanku pod predsedstvom Ace Stanojevića razpravljao o internih zadevah radikalne stranke. Z namenom, da zbere v svojih vrstah vse pristaje in kar najbolj ojači stranko, je glavni odbor sklenil opustiti in pozabiti vse krivice in spore, ki so nastali tekem zadnjih let, in na ta način omogočiti povratek v radikalno stranko vsem bivšim radikalom. Glasom tega sklepa se lahko vrnejo v stranko vsi oni, ki so bili izključeni od glavnega odbora, razen Ljube Jovanovića. Končno je glavni odbor sklenil izvoliti poseben izvrševalni odbor, ki bo zasedal v permanenti ter bo reševal vse tekoče zadeve. V ta odbor so bili izvoljeni Marko Trifković, dr. Ivković, Slavko Miletić, Laza Marković, Ranko Trifunović in Ljuba Stojadinović, za namestnike pa Velimir Karić, dr. Grgić, Stojadinović-Segedinac in Lukarević. Prihodnja seja glavnega odbora se bo vršila jutri ob 9. uri.»

Vukičević v Kobilački banji

BEOGRAD, 22. (Izv.) Ministrski predsednik Vukičević se je davi odpeljal z avtomobilom v Kobilačko banjo. V razgovoru z novinarji je izjavil, da bo imenovan za velikega župana zetske oblasti dr. Rašković, sodni svetnik v Kotoru. Prihodnje dni bo izšel tudi ukaz o imenovanju srezkih poglavarjev v Bosni in Hercegovini.

Jugoslovenski letalec namerava poleteti iz Pariza v New York

SPLIT, 22. (Izv.) Splitski letalec Ignat Bulinbatić, ki je znan že iz pred vojne dobe, se pripravlja za prekomorski polet iz Pariza v New York. Danes je odpotoval iz Splita v Beograd, kjer bo iskal primerne ljudi, ki bodo njegovo podjetje financirali.

Združene države in Francija bodo sklenile pogodbo o trajnem miru

PARIZ, 22. (Izv.) Glasom pariške izdaje «New-York Herald» je odposlalo francosko poslanstvo v Washingtonu brzogovorno, po kateri so se Združene države oficijelno izjavile, da so pripravljene pričeti pogajanja za sklenitev pogodbe o trajnem miru med obema republikama. Natatnejše določbe o tej pogodbi še niso znane. V tukajšnjih krogih so mnenja, da se ameriški predlogi popolnoma strinjajo z Briandovimi načrti in da je namen pogodbe ta, da se onemogoči kakršnakoli vojna med Ameriko in Francijo. Vsak spor, ki bi utegnil nastati med obema republikama, bo takoj urejen putem arbitraže. Ameriška vlada je izjavila istočasno nado, da bodo čim prej pričela tozadevna pogajanja v ameriški prestolici.

Stresemann bo govoril v Oslu

BERLIN, 22. (Izv.) Stresemann bo imel dne 29. junija, ko mu bo podeljena Noblova nagrada v Oslu velik govor, v katerem bo razpravljaj predvsem o razorožitvi.

V petek bo razpravljala komisija za zunanje zadeve o italijansko-nemški arbitražni pogodbi.

Odnosaji med Rusijo in Poljsko

Izjave ministra Zaleskega

BERLIN, 22. Na povratku iz Zeneve je poljski zunanji minister obiskal Essen in razna druga mesta v ruhrski kotlini. Berlinskimi novinarji je dovolil interview, tekem katerega jim je govoril o odnosajih med Poljsko in Nemčijo. Glede odnosajev z Rusijo je Zaleski izjavil sledeče:

«Jaz ne vidim neodpravljlivega nasprotstva interesov med Poljsko in Rusijo. ZSSR si ne more obetati nobene koristi od postritve odnosajev s Poljsko in mi tudi nimamo nobenega interesa od komplikacij z Rusijo. Tudi si ne morem predstavljati, kako naj bi nastale kakšne težave. Prepričan sem, da se bodo odnosaji med Rusijo in Poljsko s časom izboljšali. Vzhodni Locarno, sporazum, ki bi dal jamstva za ohranitev miru na vzhodu, bi bil v interesu Evrope in tudi vsega sveta. V tem zmislu želimo mi skleniti z Rusijo garancijski pakt. Ne verjamem, da bi se v sedanjo rusko-poljsko krizo zapletle lahko tudi druge države. Kolikor je meni znano, ne bo angleška vlada storila ničesar takega, kar bi lahko še poostriilo sedanji položaj.»

DNEVNE VESTI

„Kresnice“

Čitatelji se opozarjajo, da so «Kresnice», to so publikacije Književne družine «Luč» že povsod v razprodaji. Ker je nevarnost, da naklada kmalu poide, je v interesu vsakega, da se si jih čimprej preskrbi.

Knjige so sledeče:

1. Izvirna povest Franceta Bevka: Kresna noč.

2. Prevod Desojevskega humoreske: Tuja žena in mož pod posteljo.

3. Poljudno-znanstveni zbornik «Luč» z razpravami o politično-upravni razdelitvi Julijske Krajine, o korporativnem redu, o naših knjižnih izdajah in o italijanskih glasovih o nas.

Cena vsem trem knjigam skupaj L. 4.—, posameznim knjigam L. 2.—.

Naroča se tudi lahko pri tiskarni «Edinost».

Izmenjava bankovcev po 25, 10 in 5 lir

Rok za izmenjavo je finančno ministrstvo spet podaljšalo. Javne blagajne bodo sprejema-

Rusija in Finska

Izmenjava not radi smrtne obsodbe Elvengrena

MOSKVA, 22. Kakor znano je bil pred dvema tednoma obsojen na smrt neki Elvengren, ki je prišel v Rusijo z remunskim potnim listom brez dovoljenja ruskih oblasti. Izdajal se je za ruskega emigranta in je delal protiboljševsko propagando.

Izkazala pa se je, da je bil Elvengren podanik Finske. Finska vlada je zato poslala v Moskvo precej energično noto, v kateri je protestirala radi usmrtnosti Elvengrena. Litvinov, ki vodi sedaj zunanje posle sovjetske vlade, je odgovoril, da ne zadeva Rusijo nobena krivda, ker se Elvengren nikoli ni skliceval na svoje pravo državljanstvo, marveč se je izdajal za ruskega emigranta.

Straljanje v plesni dvorani

RIO DE JANEIRO, 22. V neki dvorani Porta Alegre se je vršil ples. Neki častnik je s četo vajakov vdrl v poslopje in zahteval, da ga ravnatelj podjetja pusti v plesno dvorano. Ravnatelj pa ni hotel ugoditi častniku, ki je radi tega ukazal vajakom, naj streljajo. Vojaki so ubogali; usmrtili so 11 oseb, 27 pa ranili. Oblasti so aretirale častnika in vojake. Izkazalo se je, da je častnik blazen.

Politične beležke

Enotna fronta narodnih manjšin na Poljskem

V nedeljo se je vršila v poljskem parlamentu konferenca vseh socialističnih skupin, ki jih predstavljajo narodne manjšine. Konferenca je sklepala o nadaljnjem zadnjemu in enotnih nastopih poljskih narodnih manjšin. Nameravali so izvesti enotno fronto ukrajinskih, beloruskih, nemških in židovskih socialistov. Pa jim ta poskus ni uspel, ker je nastal v židovski skupini odpor. Zastopniki židovskega «Bunda» so izjavili, da je enotna fronta za židovske socialiste nesmiselna, ker bi v njej nastopali tudi pristaši skupine «Poalej Sion», ki jim židovski socialisti očitajo, da se borijo z nedovoljenimi sredstvi za svoje politične cilje.

Konferenca se je razšla, ne da bi mogla izvesti svoje naloge. Vendar pa izgleda, da ideja o enotni fronti narodnih manjšin na Poljskem ni propala za vse. Ukrajinci, Belorusi in Nemci pripravljajo novo konferenco, na kateri naj bi se končno rešila vprašanja enotnega nastopa socialističnih skupin narodnih manjšin na Poljskem. Problem sam na sebi ni lahek. Nove parlamentarne volitve se bližajo, a z vsi gotovitvami in vsi vedo, da bo pred volitvami dosega komunistična propaganda svoj višek. Če bi se bila omenjena zveza med socialističnimi skupinami izvedla že prej, bi imele slednje sedaj zelo olajšano delo, ker bi se dako prebivalstvo z lahka prepričalo o pogubnem delovanju komunistov.

VII. Mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani

se vrši od 2.—11. julija t. l. pod pokroviteljstvom Nj. Vel. Kralja Aleksandra I.

Velesejem nudi najboljši pregled domače in tuje industrije. Razstavlja okrog 700 razstavljalcev, ki so razdeljeni v sledečih skupinah: strojna industrija, izdelki iz železa in jekla, puškarstvo, municija, ostali kovinski izdelki, poljedelski stroji in orodje, avtomobili, bicikli, pneumatika, elektrotehnika, razsvetljava in kurjava, kozmetika, farmacevtski in kirurški izdelki, papirna industrija, grafika, karton, pisarniške potrebščine, poštivo in stanovanjska oprema, ostala lesna industrija, usnje in

konfekcija usnja, perilo, cerkveni paramenti, krzno, klobuki in slami, košarstvo, steklo, galanterija, bižuterija, draguljarstvo, fina mehanika, optika, graverski in pasarski izdelki, kemična industrija, industrija živil, stavbarstvo, godala, razno.

Kdor obišče belo Ljubljano in njen letošnji velesejem, naj ne preze ugodne prilike ter naj si ogleda slovenski planinski raj. Legitimacije a Lir 12.— pri zastopniku Josipu Cehovinu, Trst Viale XX Settembre 65 in konzulatih. Potni vizum lir 10.— v papirju. Stanovanja zagotovljena.

Boj — muham!

Nemčija se je vztrajno pripravljala na vojno — proti muham. Ves narod je bil mobiliziran. Meščani, kmetje, zdravniki, učitelji, učenci, ministri, generali, duhovniki, prav vsi Nemci so se oborožili. Pričetek te borbe je bil določen na dan 15. junija in končala bo v petnajstih dneh. Mrzlične priprave so pri koncu. V vsaki občini je ustanovljena posebna komisija, ki razpečava in razdeljuje knjige in brošure, v katerih je opisana in analizirana škodljivost tega mrčesa.

Se li niste nikoli povprašali, zakaj narašča poletni umrljivost ljudi? Vzrok tega pojava je edino — muha. Njene noge prenašajo različne kužne bolezni. Njene koinastne noge so, ki prenašajo legar in davico in otroški mrtvoud. Pod mikroskopom se opazijo na njenih koinastih šestih nogah milijoni bakterij, ki jih pusti povsod, kamor se usede ta mrčes. Našli so kakih 28 milijonov mikrobov na šestih muhih nogah.

Nemci so to dobro vedeli in so si znali pomagati. V Berlinu se namerava ustanoviti celo stalen tečaj za »dovce na muhe«. Za ljudi, ki ne bodo smeli niti za hip dovoliti vstopa temu umazanemu mrčesu v svoja stanovanja, toda njihovo delo ne bo lahko. Ena sama muha, ki se jim bo mogla v svoji bojazljivosti umikati od 1. junija do 30. septembra, bo zapustila za sabo zarod pet sekstilionov muh.

V berlinskih kinematografih se predvajajo filmi pod naslovom: »Življenje in — čuda muhe«. Filmi so zelo zanimivi. Njih namen je očitno borben proti muham in njihovi škodljivosti. Nihče bi si ne mogel misliti, da je to bitje in njegovo življenje tako komplicirano.

Mušja samica pričena leči jajca že z dvanajstim dnevom svojega življenja. Polaga pa svoja jajca večinoma v človeško blato in konjske, goveje in druge odpadke. Časovitve je zelo kratke. Eden do trije dnevi zadostujejo, da se razvije ličinka. Ličinke se razvijajo še kak teden dni, raje manj nego več. Temu stadiju sledi stadij goseničnega zapredka, ki istokotno traja kakih sedem dni. Ves razvoj muhe traja torej kakih petnajst dni do sedemnajst dni, dobo, ki jo lahko dnevna temperatura in življenjski pogoji ličink še skrajšajo.

Mušja samica zleže svoja jajca običajno po trikrat v letu, vsaki-krat po 120 jajčk. Mušje jajca imajo podolgovato obliko, katere zadnji konec je širši kot sprednji. Na svojem zgornjem podočnem delu ima jajce dve rjencaki gubi. Sprito dejstvo, da se razvija mušja ličinka predvsem v odpadkih, bi bilo priporočljivo uničiti mušjo zalego se v stadiju ličinke, to je še predno pride v drugi stadij svojega razvoja. Treba bi bilo torej gojiti čim večjo snago po hišah in hlevih.

Daš je mušji razvoj, kot smo opisali, precej dolg, vendar muhi ni sojeno dolgo življenje. Običajno ta mrčes ne preživi tretjega tedna. Glavno hrano tvorijo muhi človeški in živalski pot, čez dan se muha zadržuje po vseh krajih, da je ni prevelikega hrana, ponči zaspj kjer-sihodi. Muha prebiva navadno v bližini kraja, kjer se je rodila in težko se oddalji od tam več, nego za dva kilometra. Drugo mušje čudo je, da imajo njene oči 16.000 leč, po 8000 vsako oko.

Poleg človeka je njihov največji sovražnik — mraz. Izredno majhna peščica jih preživi zimo.

Eden izmed omenjenih filmov, ki se predvajajo po berlinskih kinematografih, se imenuje: »Kako se ubija mušja zalega«.

V filmu se razkazujejo vsa sredstva, potom katerih je mogoče uničiti tega majhnega in velikega sovražnika človeškega zdravja. Razkazujejo se razne pasti, mreže, ki so pritrjene na rakete in ki morejo v trenutku uničiti vse muhe, kar jih je na pt. v sobi, ali v kakem drugem zaprtem prostoru. Naravnost čudovito učinkujejo ostrupljeni plini, ki jih razširjajo s specielnimi sesalkami po sobah in drugih prostorih in ki jih rabijo zlasti v prostorih, kjer vedo za ležišča ličink in gosence.

Naj služijo ti podatki tudi našim ljudem v svarilo in pouk, da se bodo znali varovati pred tem nevarnim sovražnikom.

KRESOVI

Dvakrat bodo zažareli po vseh višinah in vzpetinah naše domovine te dni v tople poletno noč kresovi.

Nocoj na predvečer sv. Ivana po starodavni šegi sejajoči v sivo prah, v ponedeljek četrtega julija na predvečer praznika sv. Ciri-ila in Metoda, slovenskih blagovestnikov.

Kjer bo mogla, bo zadonela ožona in vesela prelepa naša pesem v

noč, vso pomešano z žarečimi utrinki in plapolajočimi kresnicami.

Iz tržaškega življenja

Samemor trgovca

V svojem stanovanju v ulici Coroneo št. 1 si je predpreteklo noč vzel življenje 52-letni trgovec Ugo Meinau, ravnatelj firme »La Levantina«; v prvih jutranjih urah, ko so njegovi domači trdno spali, se je na tihem podal v kuhinjo, zaprl vrata in okna ter nato odprl pipo plinove napeljavje pri ognjišču; da bi z večjo gotovostjo dosegel svoj obupni namen je vzel v usta gumijasto plinovodno cev ter tako srkal vase strupeni plin. Zjutraj okoli 6. ure ga je služkinja ki je stopila v kuhinjo, da bi skuhalo kavo, našla nezvestnega poleg ognjišča. Na lice mesta je bil poklican zdravnik rešilne postaje, ki pa je mogel samo ugotoviti, da je nesrečni trgovec že mrtve; smrt je nastopila pred več urami.

O žalostnem dogodku so bili obveščeni orožniki, ki so se podali na lice mesta ter zastražili truplo, dokler ni dospela sodna komisija, ki je ugotovila dejansko stanje. Nato so prepeljali truplo v mrtvašnico mestne bolnišnice.

O vzrokih, ki so Meinaua privedli do obupnega koraka, se ne ve nič gotovega, zdi se pa, da so ga gnale v smrt neprimljive intimne značaja.

Nezgod pri delu

V palači banke »Banco di Roma« na trgu Ponterosso, ki jo že delj časa popravljajo, se je večerj popoldne dogodila huda nezgoda. V četrtem nadstropju poslopja se je okoli 15. ure zrušil zidarski oder, pod katerim je bil zaposlen 39-letni delavec Lovro Bernetič, stanujoč v ulici Pendice di Scrocola št. 425. Ker je pri tem več težkih desk padlo nanj, je reves z dobil precej hude poškodbe. Ponesrečenec je dobil prvo pomoč od zdravniške rešilne postaje, a nakaš jo pa prepeljal v mestno bolnišnico. Ako ne nastopijo kakšne komplikacije, bo ozdravil v kakih 10 dneh.

Tržaško sodišče

Krivo pričanje.

Citatelji se gotovo spominjajo nepričakovane prekinitve porotne obravnave proti vdovi Emiliji Sancin, ki je bila na dnevnem redu zadnjega porotnega zasedanja. Emilija Sancin je obtožena, da je v noči 24. februarja 1926, v Skednju streljala na svojega moža Humberta in ga zelo težko ranila. Humbert Sancin je namreč umrl v bolnici na posledicah rane.

Obravnava proti Sancinovi je začela dne 13. marca t. l. in dne 15. marca je prišlo do zasliševanja prvih, to je obtožiteljskih prič. Predsednik porote se je nemalo začudil, ko je nastopila priča Ivan Sancin, gostilničar v Skednju, in postala nakrat neprecenljiva pomoč brambri obtoženke. Vrh tega je izpraševanje je prič pokazalo, da je priča namenoma zamažala izpraševalnemu sodniku razne za obravnavo izredno važne podrobnosti. Tudi na obravnavi se je zdelo, da priča skuša marsikaj zakriti, kar bi zamoglo prinesiti nekaj svetlobe v skrajno zamotano zadevo umora Humberta Sancina.

Posledica tega ugotovitev je bila ta, da je predsednik dal pričo na mestu aretirati in pozval državnega pravdnika, da sestavi obtožnico proti Ivanu Sancinu radi zločina v smislu členov 79 in 214 kaz. zak., ki se nanašata na slučaje krive prisige in krivega pričanja pred oblastjo. Seveda je radi tega obravnava proti Emiliji Sancin morala biti prenesena na nedoločen čas, Sancin pa je bil v zapornem stanju predan sodni oblasti.

Včeraj se je pred tukajšnjim kazenskim sodiščem vršila obravnava proti Ivanu Sancin. Obravnava je vodil cav. Macri.

Sancin se zagovarja zelo enostavno. Priznava, da je zamažal le eno dejstvo in sicer to, da sta bila zakonca Sancin neposredno pred zločinom v njegovi gostilni. Pravi pa, da ga o tej stvari nihče ni spraševal, sicer pa da mu je bilo na tem, da njegova gostilna ne pride na slab glas.

V obravnavi proti Ivanu Sancin nastopijo priče Josip Sancin, Silvester Godina, Marija Sancin, Hermina Kobau in Viktor Scagnol. Vse te priče pa zamorejo zelo malo povedati, vendar pa smatra državni pravdnik, odvetnik Arbanassich Sancina za odgovornega zločina, o katerem govori obtožnica in zahteva, da se obsoji na 3 leta in 2 meseca ječe.

Brani je Sancina odvetnik Sancin, ki je v svojih izjavah prišel do zaključka, da mora sodišče izreči za Sancina oprostitno razsodbo, ker njegovo dejanje ne tvori zločina.

Sodišče je nato razglasilo razsodbo, ki oprošča Sancina radi pomanjkanja dokazov.

TELESNA VZGOJA

SPORT

T. V. L. A. - LAHICATLETSEKI MEETING 19. 6. 27.

Rezultati:

Tek 80 m (moški) - 9 tekmovalcev.

I. predtek: 1) Smerdel D. 10¹/₂, 2) Kiauta A. - za prsa.

II. predtek: 1) Luin M. 10¹/₂, 2) Novak.

Finala: 1) Smerdel D. 10¹/₂ (Adria) - 2) Luin M. za prsa.

3) Kiauta A. (oba Prosveta.)

Tek 60 m (dame) - 4 tekmi.

1) Uršič 10¹/₂ (Zora), 2) Blažina P. za 1 m (Prosveta), 3) Koren (Zora).

Tek 400 m (moški) - 8 tekmi.

I. predtek: 1) Martinuzzi 1²/₂, 2) Luin M. za 1 m.

II. predtek: 1) Miloš 1⁴/₂, 2) Spanger.

Finala: 1) Martinuzzi 1²/₂, 2) (Sparta), 2) Miloš za 4 m (Zora), 3) Spanger (Sparta.)

Tek 200 m (dame): 4 tekmi.

1) Uršič 3³/₄ (Zora), 2) Blažina P. - za 4 m (Prosveta), 3. Koren (Zora).

Tek 1500 m (moški): 6 tekmi.

1) Novak 5⁷/₈, 2) (Zora), 2) Dekleva R. (Prosveta), 3) Lozar (Zora).

Met diska (dame): 3 tekmi.

1) Dekleva V. 16.25 m, 2) Cerkvenik 15.50 m, 3) Blažina P. (vse Prosveta.)

Met diska (moški): 3 tekmi.

1) Delak 23.70 m (izven), 2) Kiauta 22.70 m, 3) Kuferšin (oba Prosveta.)

Skok v višino (dame): 2 tekmi.

1) Uršič 1.17 m (Zora), 2) Blažina P. 1.12 m (Prosveta).

Skok v višino (moški): 7 tekmi.

1) Gergolet 1.47 m, 2) Luin M. 1.42 (oba Prosveta), 3) Smerdel 1.37 m (Adria).

Damska štafeta 4x60 m - 2 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

Moška štafeta 4x100 m - 3 štafete

1) Prosveta 39¹/₂ (Blažina M., Cerkvenik P., Dekleva V., Blažina P.)

2) Zora - za 3 m (Koren, Hreščak M., Hreščak Al., Uršič).

1) Zora 54¹/₂, Ažman, Skapin, Višnovac, Novak.

2) Prosveta - za 2 m (Luin, Kuferšin, Gergolet, Kiauta)

3) Sparta - za prsa (Spanger, Ambrožič, Pahor, Martinuzzi)

Redovanje: 1) moški:

M. D. Prosveta - Trst - 28 točk

M. D. Zora - Rojan - 19 točk

M. D. Sparta - Skednje - 9 točk

S. D. Adria - Trst - 6 točk.

II. dame:

M. D. Prosveta - Trst - 28 točk

M. D. Zora - Rojan - 22 točk

T. V. L. A.

SAVEZ SODNIKOV

(Uradno)

Sedniti za nedeljske tekme

Rezerve: Igr. Obzor ob 15.30. uri

Sparta - Prosveta, g. Verč.

Za kupo »Naš Glas« Igr. Adrio

ob 15.30. uri Concordia & Zora, g.

Pertot, ob 17.30. uri Prosveta - Sv.

Ivan, g. Zarjal. Igr. Obzor ob 17.30.

uri Obzor - Tomnaseo, g. Kraljič.

S. S.

TEHNIČ. VODSTVO NOGOMETA.

Uradno poročilo:

Nedeljske tekme za kupo »Naš

glas« Igrišče Adrie: ob 15.30 Con-

z izrednim pogumom, ki je vplival, kot da imamo pred seboj zbor «draslih, izvežanih glasov». Tudi koroška narodna pesem «Prav lepa je v igro», je bila lepa, dobra. Zdelo se nam je, kot da nas božajo v srce lepo ubrani glasovi. Zlasti aliti so podčrtali osnoven ton tako lepo, da smo se čudili. Mlade pevke obetajo dati našim bodočim pevskim zborom dobre moči. Spretna roka g. Lapaletove ustvarja prelep material. Morda bi ni ne škodilo, če bi se onih par fantov, ki so peli skupno z dekleti, sploh izpuščilo. Zbor bi bil enotnejši. Naši fantje namreč niso pevci. E, vse kaj drugega so naša dekleta. Vse bolj disciplinirane, z vidno ljubeznijo so igrale in pele.

K temu prvemu delu bi šel lep prizorček «Punka je bolna». Skoda, da so ga dali v italijanski, ki je naš ljudje ne razumejo. Bil pa je dobro nastudiran in prijetno podan. Če postavimo na isto tehniko slovenskega «Vedežja» — o — molčimo raje. — «Rajanje s petjem» je bilo 16. junija predzadnja in dne 18. junija zadnja točka. Kratko bomo povedali stvar tako: Ta točka nam je ljubeč dokaz, koliko se zamore doseči s trdnostjo in v zvestim delom. Izvajale so to deklice. Vse v belo obličene in z belimi vencami v rokah. Potem pa prelepa slovenska pesem in spremljevanje klavirja. Res, lepo je to bilo, zelo lepo. Predolgo bi bilo, če bi se ustavljali ob vsaki točki. Za konec naj rečemo le še besedo o «Vedežu». — Padel je popolnoma iz ekvira celote. Bil je silno slabo pripravljen. Naj se dajo take stvari v režijo ljudem, ki imajo kaj čista dolžnosti in odgovornosti. Če so zamogli drugi ljudje izven šole dati z otroci lepe predstave, bi morali solniki ustvariti trikrat lepe. Nikakor pa ne smemo dovoliti, da se naš jezik na tak način spravlja v mučnico, ker Idrja je res le Idrja, pa je vendar tudi malo na uho udarjena in ne želi na odru Bruševša, pač pa predstavo.

— Zdobozdravnik Mermelja je začel ponovno zdraviti v Idrji. Ordinira v hiši Okrajne posejilnice.

— Pretekli teden se je dogodila na cesti iz Idrje v Ledine nesreča, ki jasno kaže, kako nujno potrebno je popraviti ono serpentinasto cesto, ki jo je zadnja povodenj temeljito poškodovala. Neki trgovec s sirom in maslom je namreč hotel z avtom v Ledine, kjer kupuje mlečne izdelke. Na opasnem ovinku, ki je le za silo izkopen, so avtu odpovedale zavore in zdrčel je čez cestni rob in se razbil v grapi. Na avtu so bile štiri osebe in le čudežnemu slučaju se je zahvaliti, da so vsi štiri ostali skoro nepoškodovani. Kdor pozna oni del ceste, bi gotovo mislil, da bodo vsi štiri mrtvi.

Naj se torej ali popravi ona cesta ali pa preprovo prevoz, da se res ne zgodi kaka nesreča.

Gospodarstvo

F. G.

Razprodaja mleka potom mlekar v Trstu

Mnogo se je že pisalo in razpravljalo pisмено in ustmeno o organizaciji razprodaje mleka v Trstu, a do danes smo se vedno pri starem.

Po deželi so mlekarne, ki pa nimajo med seboj glede razprodaje nobenih vezi. Pred časom so na nekem nalašč v ta namen sklicanem sestanku nekatere sklenile, da si bodo osnovali skupno razprodajališče v Trstu. Ker pa je prodaja v javnost vest, da misli tržaška občina osnovati veliko razprodajališče mleka, so mlekarne našt opustile iz strahu, da si ne napravijo brezpotrebni stroškov.

Tržaška občina do sedaj ni ničesar napravila: kaj misli pravzaprav napraviti, se tudi ne

ve še. Vse je sedaj nekam utihnilo.

Mlekarne se vsled tega danes nabajajo v težavnem položaju: ne vejo, kaj napraviti. A to stanje jim zelo škoduje. Ker nimajo skupnih vezi, je že večkrat prišlo do tega, da so si same sebi škodovali. Tem neprivikam se bo treba v bodoče na vsak način izogniti.

Naj omenimo radi pojasnitve, da mlekarne zbirajo mleko neposredno od članov živinorejcev, doma ga pripravijo, potem pa ga nekatere razprodajo potom svojih podružnic v Trstu na drobno ali na velebo prekupčevalcem. Tako se dogaja, da so mlekarne podvržene na milost in nemilost trgovcem, ki žive v mesecih, ko je več mleka na trgu, izbornost izkoristiti to okolnost v svojo korist in v škodo mlekarne.

Najhuje je meseca maja in junija, ko je proizvajanje mleka največje in je na trgu preveč blaga. Mlekarnam ostaja mleko — samo kolikor je nam znano pri petih mlekarnah čez 3000 litrov mleka dnevno — doma. Prisiljene so vsled tega iskati novih odjemalcev in prekupčevalcev in jim ponujajo mleko po nižji ceni: Ker pa prekupčevalci poznajo zadrego mlekarne izrabi ponudbe ene mlekarne pri drugi mlekarini ter je postavi pod izbiro: ali znižate ceno kakor mi ponuja ona mlekarina in še nize, ali pa ne sprejmem več vašega mleka. Pri takih razmerah se ni treba čuditi, da danes mlekarne svoje mleko po 90 stotink, a prekupčevalci po hišah na drobno po L 1.40 do L 1.75.

Radi tega je v maju padla mleku cena pod tržno ceno. Kako in kedaj priti spet do tržne cene, je odprto vprašanje.

Res je, da so mlekarne z nizaanjem cene morebiti oddale več mleka, vendar pa ne bo nikoli ta dohodek kril izgube na znižanju cene, ker vključ znižanju ostaja še vedno mlekarnam precejšnja količina mleka doma.

Tem nezdavim razmeram bo treba najti leka, posebno ker konsument pri tem nič ne pridobi, a kmot trpi škodo. Dočim ima dobiček le prekupčevalec, ki je večkrat sploh odveč. Naša misel je, ako se hočemo enkrat rešiti teh neprivik, da se zahteva od tržaške občine, naj odločno izjavi, ali in kedaj bo osnovala svoje razprodajališče mleka. Če občina ne misli več na to, morajo potem mlekarne same napeti vse svoje sile, da si osnujejo skupno razprodajališče, ki bi imelo v prvi vrsti namen, razprodajati mleko na drobno.

Tako razprodajališče bi imelo tudi drugih ugodnosti, ki jih danes nima posamezna mlekarina in tudi ne posamezni prekupčevalec. Razprodajališče bi si morale nabaviti bolj moderna sredstva za prevažanje, modern ledenice, da se enkrat odstrani tisto pogosto kvarenje mleka. Glavno pa bi bilo to, da ne bi bile mlekarne več odvisne od milosti in nemilosti trgovcev-prekupčevalcev.

(Gosp. v.)

Trgovinska in plačilna bilanca

Za mesec maj tekočega leta se zopet poroča o precejšnjem zboljšanju trg. bilance. In sicer je znašal uvoz 1.811.475.628 lir, izvoz pa 1.299.478.250, tako da je Italija kupila meseca maja za 511.997.378 lir od inozemstva več blaga kot ga je ona tja prodala. Čeravno je vsota od preko pol

milijarde sedanjih revalutiranih lir precej velika za dobo enega meseca, vendar se more iz teh števil razbrati precejšen napredek v primeri z lanskim letom. Lansko leto je namreč izkazala trgovinska bilanca v maju 1.158.356.420 lir pasivnega prebitka. Ta veliki pasivum povečan se z onim od prejšnjih mesecev je namreč bil lani eden od mnogih vzrokov za tedanji padec lire.

V prvih petih mesecih, od januarja do maja t. l. je bil uvoz večji kot izvoz za 3.391 milijonov lir v primeri z 4.806 milijoni lir v isti dobi lanskega leta. Te številke torej pričajo o precejšnjem zboljšanju trgovinske bilance, za okoli 1.415 milij. lir. Ker pa lanske lire ne predstavljajo iste vrednosti kot letošnje revalutirane, zato je dobro postaviti za primerjanje vrednosti izražene v zlati valuti. Tako je lanski prebitok od 4.608 milij. papirnatih lir odgovarjal vrednosti 990 milij. zlatih lir, letošnji prebitok od 3.391 milij. papirnatih lir pa je enak 823 milij. zl. lir. V papirnatih lihah izraženo se je torej trgovinska bilanca izboljšala za 30%, v zlatu pa le za 17%.

Zanimivo je tudi primerjati višino celokupnega prometa lani in letos. Uvoz je bil letos v prvih petih mesecih za 1.625 milij. nižji nego lani, izvoz pa le za 190 milij. lir. Zboljšanje trgovinske bilance se torej ima prištevati le zmanjšanemu uvozu. Izvoz je izražen v zlatih lihah, je letos večji kot lani. Celokupni promet, uvoz in izvoz, se je zmanjšal od 18.325 milij. lani na 16.490 milij. letos, vendar se je pravzaprav pri upoštevanju revalutacije lire in tudi po teži prevoženega blaga še zvečal.

Italijanska zunanja trgovina ima eminentno sezonski značaj. Glavna množina uvoza se izvrši v prvi polovici leta, od januarja do junija. To je pač v zvezi z značajem glavnih uvoznih predmetov, ki so žito ter industrijske sirovine. Večina se uvažajo ti predmeti v drugi polovici poljedelskega leta, ker se v prvih mesecih po žetvi izhaja boj z lastnimi pridelki.

(Dalje na IV. strani)

Z žalosti napolnjeno dušo naznanjamo da je nenadoma preminul naš prijatelj in predobri soprog, oči in brat

Peter Balt

uradniš finančne intendant v Vidnu star 62 let.

Zapustil je to zemljo težav in solza danes 22. junija ob 11. uri zjutraj, njegovo truplo bomo izročili domači zemlji, skupni materi v petek ob 10. uri.

Kanal, dne 22. junija 1927.

Marija Eujt soproga, Marij, Lojza, Joza, pastorka, Ivan, Jožef bratje, Lucija sestra

ZAHVALA

Globoko ginjeni po dokazih sočutja in obilne udeležbe pri pogrebu nenadoma preminule nepozabne matere

Katarine vd. Lašič

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo globoko občuteno zahvalo. — Renče, 21. junija 1927.

Zahujoči sinovi

Ladič, Franič in Dragotin.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 789

KAKAO De Jong's holandski, zasluži prednost radi njegove pristnosti in izborne kakovosti. 769

ZLATARNA N. Bersatti & Figlio, Trst, Corso 47 (lekarna Rovis) popravila, prodaja in kupuje zlato, srebrno po poštenih cenah. Govori se slovenski. 743

KVAS L. 5.— Società Ligure - Lombarda Piazza Scorsola 3, Trst — Izdelek, ki se ne boji konkurence. Tovarna S. Vito al Tagliamento. 732

HIŠA v Sečlanu se da v najem. Pojasnila daje Avgust Caharija, Nabrežina št. 229. 834

DELOVODJA ki popolnoma obvlada strojno in je več tudi v električni stroki, z odličnimi izpričevani in z znanjem slovenskega, italijanskega, nemškega in srbohrvatga jezika v govoru išče primerno mesto — tudi na deželi. Cenjene ponudbe na list «Edinost» pod «Vestem». 835

PAZITE! Najboljše, najlepše, najcenejše obuvale dobite pri Rebcu - Trst - Carducci 36. 818

LEPO OBSIRNO POSESTVO blizu kolo-dvora Matulje-Opatije se ceno prod. Anton Dukič, Radetič 44. P. Matulje. 508

DVE POSTELJI, vzmeti, žimnice 520, poročna soba 1500, druga iz bukovega, topolevega lesa, se prodajo po znižanih cenah. Tarabocchia 6, ex Tintore. 817

HIŠA se prod. Pojasnila daje Tomaž Sancin, Škedenj št. 180, trgovina jestvin. 827

DOSTOJNA gospodična, z znanjem slovensčine, italijansčine, nemščine, išče mesta pri otrocih, tudi na deželi. Ponudbe pod «27 letna» na upravnistvo. 828

ANTON PECAR, tovarna glasovirjev, Trst via Scussa 8, prodaja, popravila, uglašuje in menjuje glasovirje, harmonije in orglje. 781

STENICE, kuhinjske ščurke, molje, muhe uničujemo na stanovanjih. Čiščenje postelj i. t. d. Največje jamstvo. Zavod za razkuževanje. Trst, Domenico Rossetti št. 2. 833

BABICA — porodničarka Brelich, diplomirana na palermški univerzi, sprejema noseče. Tajnost. Trst, Via Mazzini 39/III. 832

BABICA, izkušena, sprejema noseče. Via Chiozza 50. 829

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 731

RYA je originalno mazilo **RYA** **KURJA OČESA** Dobiva se v vseh lekarnah. **FARMACIA SPONZA** - Via Tor S. Piero 10 - Trst

Proda se

za ugodno ceno lepa hiša v Ljubljani Blewecsova cesta št. 9, nasproti palače velikega knjazstva dvonadstropna, v podstrešju manzardna stanovanja, velik košat vrt, oziroma stavbišče, solidno zidana v najboljšem stanju, neobremenjena iz proste roke.

Eventuelno se hiša zamenja s kako primerno hišo v Mariboru.

Ponudbe sprejema in pojasnila daje odvetnik dr. M. Pirč, v Ljubljani. Cigaletova ulica od 3—6 ure popoldne. (750)

Prodotto dalla S. A. It. Prodotti LICH MOIR - Milano - Via Lombrico, 8

MIROR

prihrani čas, trud in denar

Zadostuje par kapljic za očiščenje kovinastih predmetov, ki postanejo bleščeči in kljubujejo času in vlagi

«Samo da je za sproti, kaj ne?»

Jakec je prikimal. Videl je tiho misel deklet do dna in mu je dobro delo. Videl je tudi drugo misel, da nihče ne verjame, da bi dobil Micko za ženo, to ga je bolelo.

Jakec brat Tone je prodal bika, dostavil še nekaj in mu naštel stoinesemdeset goldinarjev. «Drugo bom odslužil,» je dejal. «In ko boš zidal, bomo delavcem kuhali, če hočeš...»

Jakec je to dobro delo. Zaklenil je denar v skrinjo in sedel nanjo. Zdelo se mu je, da je vse dopolnjeno in ni nobene zapreke več do izpolnitve njegove želje...

Jakec je prikimal in začel so. «Postavi ti prvi kamen,» je dejal Franc, «tvoja bo hiša.»

Jakec je zavalil kamen v prazen prostor, ki je bil izkopen za temelj ga uravnal, vrgel nanj malte in postavil drugega na vrh.

«Dobro,» je gledal mojster. «Prinašajte malte in kamenja, eden naj mi streže...»

Ko se je zidovje prikazalo iz temeljev, je naglo rastlo do oken in mimo, nastala je peč, stena, ki je ločila izbo od kamre in naenkrat prenehala pod podstrešjem...

«Zid je narejen,» je dejal mojster, «pokriti ga bo treba, da ti ga prvi dež ne razvali.»

Zbili in zvezali so trame, poklali ljudi, da so jih pomagali dvigniti; zbili so ogrodje strehe, zdaj šele je bilo zidovje hiši podobno.

Na vrh slemena so pribili smrekov vršček in navezali nanj par pisanih trakov. Ko so sedeli in pili žganje, je prišla po poti Micka.

Videla je hišo in se ni mogla ubraniti tajnega smeha, ki Jakcu ni ušel.

«Bog daj srečo!» je voščila.

Delavci so se smejali. «Dobra bi bila ta sreča, ko jemo in pijemo.»

«Pri delu mislim,» je popravljala Micka; «k jedi pa Bog blagoslovi!»

«Lahko želiš sreče, saj tebi delamo. Ali ne, Jakec?»

Jakec ni mogel nič reči, le smejal se je v blaženem veselju, ki je izviralo iz napredujočega dela. Micka je morala požreti besedo s smehom in da ne ostane v zadregi, je dejala:

«Kaj veste, koga ima Jakec v mislih. Zdaj bo imel hišo, ne bo vsaka dobra zanj.»

To je Jakca potolažilo. Bilo mu je v srcu, kakor da ga je ta beseda ozdravila vseh dolgih muk in dvomov.

«Držal bom besedo,» je dejal pogumno, «če je bo le tudi kdo drugi.»

«Če jo je kdo dal,» je dejala Micka, ki je spoznala, da je čas, da zavrne preresne račune nanjo. «Pa ne smeš vsega verjeti, če se kdo iz tebe norčuje.»

Jakec je pomislil. Kruh, ki ga je mislil deti v usta, mu je zastal v rokah. Ali se je norčevala iz njega? Za koga je delal? Čemu je izčrpal v to zidovje svojo doto in teško delo in še ne bo dosti. Bilo mu je pregrenko, da bi mogel reči še katero besedo...

PODLISTEK

FRANCE BEVK:

(16)

Jakec in njegova ljubezen

Ko je šel z omahujočimi koraki okrog križa v Zalesje, ni videl globoke doline pod seboj, ne neba ne rumenega listja, ki je padlo na pot; videl je uteleseno željo, belo kajžico, nagej in roženkravt na oknu, za cveticami pa Mickin obraz. Zakaj si je svoj dom predstavljal tako in ne drugače? Sanje ali tihe želje so mu pričarale to podobo pred oči, s katero je pozabil na žalitev, prišel domov, stopil k sosedu na pogovor, legel zvečer in z mislijo na Micko zaspal.

Naslednji dan je bil že ob solnčnem vzhodu ob hrvi, na zemlji med dvema skalama in je kopal zemljo. Težka rumena ilovica se je oprijela motike. Pot mu je tekel raz čelo, a ni maral zato; neprestano se mu je smehljala izza nageljnove Mickin obraz...

«Moja žena!» je šepetal sam pri sebi in se smejal v težko delo. «Moja Micka» je ponavljal. Če bi ga bil kdo naletel tiho pri delu, bi ga bil našel v razgovoru s samim seboj.

Prišel je mojster Franc z zločljivim metrom, zmeril ter dejal: «Izkopati moraš globoko, da prideš do kamenja.»

Jakec je kopal globoko, da je prišel do kamenja, ki ga je očedil prsti, ilovico je izvozil proč. Lemil je kamenje in ga skladal na ogromen kup

v bližini; zdelo se mu je, da ga bo za dve hiši izkopal je jano, v njo je nosil apno, napeljal je po žlebu vode vanj, da ga je ugasil. Poleg apna je stal visok kup peska. Od žage, ki je stala tri četrte ure daleč, je nosil žaganice, ki so ga rezale v ramena kakor z nožem, in jih skladal skupaj. Doljak je zapregel vola in mu je izvelkel obte-sane smreke do stavišča.

Kdorkoli se mu je prej posmehoval, je po dveh mesecih uvidel, da Jakec misli resno; hišica je rasla pred očmi, dasi je na mestu, kjer bi morala stati, še vedno zija prazen prostor.

«Ali bo hiša?» so vpraševali mimoidoči.

«Ako Bog da,» je odgovoril Jakec, ki je zra-stel v obeh ljudi, da so dejali: «Ni neumen; hišo bo imel.»

«In če tudi je neumen, pridnost tudi nekaj naredi. Vol njiivo izorje.»

Nekateri ljudje niso verjeli vanj. «K čemu mu bo hiša?» so dejali, ker si niso mogli misliti, da bi se očlenil tepec, ki so ga sami ustvarili.

Dekleta pa so postala ob Jakčevem delu in misliha: «Hišo bo imel, priden je.» Nobena ga ni pozelela, a niti ena ni izključevala možnosti, da bi ne bilo mogoče živeti z njim.

«Kakšna bo hiša, Jakec...»

«Kakšna?» je postal Jakec pri delu. Rokave je imel zavahane, srnjco in telovnik še v mrazu odprt; široko je stal, kot bi se bal, da ne pade. «Dovolj prostorna bo. Kuhinja, izba in kamra. Vse zidano, vse novo.»

«In klet?»

Tedaj pa se je Jakec modro zasmejal: «Kar bomo imeli, bomo lahko hranili...»

Na posebnost italijanskega narodnega gospodarstva je imela v prejšnjih letih za posledico močne oscilacije lire. Moglo se je pač opaziti, da je ravno v mesecih april in maj imela lira vedno najtežjo pozicijo, ker se je tedaj nabralo že dosti dolga, napravljene v inozemstvu po trgovini.

Tako je lani znašal celoletni pasivni prebitok 7.200 milj. lir, od tega je odpadlo 5.800 milj. na prvih 6 mesecev, torej 80%. Samo 20-25% pa odpade na drugo polovico leta. Ako bo letos imela trgovinska bilanca isti razvoj kot lani, bi se moglo letos računati na celoletni pasivni prebitok od 4½-5 milijard lir ali 1.25 milijarde zlatih lir. Sicer pa to ni več kot domnevanje. Višina prometa zunanje trgovine je odvisna od gospodarske konjunkturo. Dobra gospodarska konjunktura v notranjosti poveča kupno moč prebivalstva in konsum produktivnih slojev in se uvozi radi tega tedaj poveča, gospodarska depresija vpliva na višino uveza radi tedaj poslabšane konsumne sposobnosti ravno obratno.

Zanimivo je tudi, da revaluacija lire pravzaprav ni imela očitnega vpliva na višino prometa v inozemski trgovini. Niti ni padel promet izražen v teži robe, niti izražen v zlati vrednosti. Padel je uvoz, ker se je hipno zmanjšala kupna moč prebivalstva in tudi industrije; izvoz je pa še vedno na prejšnji višini, ker se je izvažalo še dosti v izpolnitev prejšnjih starih kontraktov in ker se po novi naredbi, ki grozi izvoznikom s strogi kazni za vsako nepravilno deklaracijo za izvoz oddanega blaga, isti ne morejo več odtegniti statistiki, kar se je prej baje dogajalo. Trgovci so namreč prej iz različnih vzrokov prikrivali prave množine izvoženega blaga, sedaj tega radi groze kazni ne morejo več.

Pasivni prebitok plačilne bilance je jako važno vprašanje za celokupno plačilno bilanco Italije. Če napravi italijanski narod letos pri nakupu blaga v inozemstvu dolga za 1.2 milijarde zlatih lir, je treba da za služi to vsoto na kak drugi način. Kajti konečno je tudi gospodarstvo narodov ravno tako podvrženo normalnim zakonom kot vsako privatno gospodarstvo. Ne sme se namreč porabiti več kot se zasluži, ako se noče naenkrat tudi substance, premoženja. Nevarno bi bilo za bodočnost, ako bi se kril ta trgovinski pasivum, četudi je deloma, z vsotami v inozemstvu najetih posojil.

Po razpravah profesorja Gino Borgatta je bil ves prebitok trgovinske bilance v zadnjih letih popolnoma krit potom normalnih dohodkov iz pošiljatev izselencev in iz tujkega prometa. Tako je on cenil, da pošilje izselenci letno za 113 milijonov dolarjev, ali okoli 585 milijonov zlatih lir denarja sorodnikov v domovino. Izvršena kontrola je izkazala, da ta cenitev ni previsoka in da se mora vzeti mirno za podlaga računom. Manj sigurna je cenitev dohodkov iz tujkega prometa, kateri se cenijo na 125 milijonov dolarjev ali 650 milijonov zlatih lir letno. Tujski promet je namreč jako odvisen od gospodarske konjunkturo. Tretja tudi važna postavka so vsote, katere mora plačevati inozemstvo Italiji za prevoznino trgovinske morarice, za stojne pristojbine inozemskih parnikov v domačih lukah, za prevoznino blaga v tranzitnem prometu itd., kar tudi znese precejšnjo vsoto od 200-250 milijonov zlatih lir letno.

Potom teh razmotirvanj je pač mogoče priti do zaključka, da bo tudi letos, ako se bo trg. bilanca razvila kot lani in ne bo presegala pasivni prebitok 1.200 milijonov zlatih lir, mogoče kriti celotno ta pasivum z zgoraj navedenimi aktivnimi postavkami mednarodne plačilne bilance.

TRŽ. KMET. DRUŽBA V TRSTU
ima v zalogi:

ŽVEPLO ventilirano "Treza" in žveplo s 3% modre galice.

Prah Caffaro sredstvo za pokončevanje peronospre. AZOL, apneni arzenik za pokončevanje mršca, ki žre listje in mlade rastlinske dele.

Vinogradniške potrebščine: škropilnice "Vermorel" in "Volpi", nahrbtniki žveplane ploščate, ter vse posamezne dele za škropilnice.

Kose znamke Merkur od 55 do 70 cm.

Orala in žitne čistilnice. Prejeti smo nove vrste angleških plugov,

katere držimo kot vzorce v skladišču Torrebianca 19. Oni, ki se zanimajo za to, smo pripravljeno dati na poskušanje.

Semena. Izbrano semensko ajdo francosko sivo, vsa poljeka in vrtna semena.

UMETNA GNOLJA. Amonijev soliter, s 33 do 55% dušika v sodih od 100 kg. (Glej članek "Amonijev soliter") superfosfat in kalijev sol.

OSELSKE POTREBŠČINE. Trilnice za med originalne "Graze" od najboljših nemške tovarne na 3 in 4 satnike, zaklopne kozice za odlaganje satnikov, lesene sipalnice, čelbarske maske in pipe, kadilnice in samokadilnice, vilice in nože za odkrivanje satnikov, pocinjena sita za med, vse kovinaste dele za A. - Z. panje, satnice iz naravnega voska ter vse drugo potrebno čelbarsko orodje. Na zahtevo pošljemo cenik.

TRŽ. KMET. DRUŽBA V TRSTU

ul. Torrebianca 19 in ul. Raffineria št. 7 Telefon 44-39.

Iz kulture in književnosti

Ukrajinska književnost. Ta in oni morda misli, da danes na Ruskem izide le majhno število knjig. Temu pa ni tako. Pred nami leži statistika, ki izpričuje, da je samo v Ukrajini izšlo v letu 1926. vsega skupaj nič manj nego 3123 knjig. Od teh knjig je bilo tiskanih 1591 knjig v ukrajinskem, 1412 knjig v ruskem, 52 knjig v judovskem, 27 knjig v poljskem in 18 knjig v moldavskem jeziku. Ostale knjige so bile tiskane v nemškem (13), bolgarskem (9) in angleškem (1) jeziku.

Očete in snovi. Neka moskovska revija, ki ima za nalogo, da tudi v literaturi izpelje boljše ideje do doslednosti, je nastavila ruskim mladim pisateljem vprašanja, v kakšnem razmerju so do starejših klasikov. Vprašanja se glasijo: 1) Kaj razumete pod pojmom "klasična literatura"? 2) Poznate klasično literaturo?

3) Ali ste v vašem umetniškem ustvarjanju pod vplivom kakšnega klasika? Katerega? 4) Tehniška metoda katerega klasika se vam zdi najpriljubnejša za risanje sedanosti. Na vprašanja je odgovorilo štirinajst pisateljev. Na prvo vprašanje so odgovorili precej enoglasno: Klasiki so: Tolstoj, Lermontov, Dostojevskij, Gogol, Turgenjev, Gončarov, Puškin,

Čehov, Anabole Franca, Bunin in Gorkij. Zlobnost si je dovolil Efim Zozulja, ki je odgovoril: "Klasiki so po mojem mnenju tisti, ki so nekoč pisali v 'Nivo', ki pa danes po odredbi državne založbe ne smejo več iziti." Drugo vprašanje je bilo rešeno z enoglasnim: "Da". Tudi na tretje vprašanje so odgovorili z "da". — Leonid Leonov priznava vpliv Dostojevskega; Pantelejmon Romanov Gogolja, Tolstoj in Puškina; Lebedinskij Tolstoj, Gogolja in Bunina; Gladkov Lermontova, Tolstoj in Gorkija; Vsevolod Ivanov Gorkija in Čehova; Pasternak Puškina; Malaskin Bunina. Zanimiv je Seljvinski, ki je podal nekaj konstruktivističen program: "Glasba, slikarstvo, gledališče, kino, časopis, znanost — vsi ti neličerni elementi imajo velik vpliv na ustvarjanje; da se te elemente preljeje v leposlovno obliko, je treba privleči za lasje na pomoč narodno pesem, Puškina, Tolstoj, Zola, Maupassanta, Hamana itd." — Fedor Gladkov, stoočinski proletarski pesnik, odgovarja samozvestno: "Ta hip sem prost vsakega tujega vpliva." Smešna in presenetljiva je izjava Nikoforova: "Tolstoj je po mojem mnenju slab stilist." Na četrto vprašanje so odgovorili pisatelji zelo različno. Nekateri so sicer odgovorili, da je najboljša metoda za risanje sedanosti metoda Puškina, Gogolja, Tolstoj, Dostojevskega. Nekdo pa stavi upravičeno protivprašanje: "Kaj nama pomaga najboljša metoda, če pa nikogar nimamo, ki bi jo uporabljal?" Na splošno pa zvene vsi odgovori enoglasno: "Nazaj h klasikom, učimo se od klasikov kolikor mogoče veliko — pridobljene dobrine pa je treba prenesti v izraz sedanosti."

Študija za ukrajinsko zgodovino. Stolica za ukrajinsko zgodovino v Kijevu je izdala prvi zvezek svojih študij, ki prinaša sestavke o pomenu stolice, o gospostvu magnatov v Voliniji, o odpravi podložništva v Podolju. Poseben odbor, ki ima za nalogo, da raziskuje zgodovino Kijeva, je tudi izdal poseben zvezek študij o zgodovini mesta Kijev, posebno iz okolišja na desnem bregu Dnepra.

Študija za ukrajinsko zgodovino. Stolica za ukrajinsko zgodovino v Kijevu je izdala prvi zvezek svojih študij, ki prinaša sestavke o pomenu stolice, o gospostvu magnatov v Voliniji, o odpravi podložništva v Podolju. Poseben odbor, ki ima za nalogo, da raziskuje zgodovino Kijeva, je tudi izdal poseben zvezek študij o zgodovini mesta Kijev, posebno iz okolišja na desnem bregu Dnepra.

Študija za ukrajinsko zgodovino. Stolica za ukrajinsko zgodovino v Kijevu je izdala prvi zvezek svojih študij, ki prinaša sestavke o pomenu stolice, o gospostvu magnatov v Voliniji, o odpravi podložništva v Podolju. Poseben odbor, ki ima za nalogo, da raziskuje zgodovino Kijeva, je tudi izdal poseben zvezek študij o zgodovini mesta Kijev, posebno iz okolišja na desnem bregu Dnepra.

Razne zanimivosti

Sentimentalni obsojenec.

Morilec Johannes Kaupen je bil na smrt obsojen. Dve leti je stradal okoli letskega mesta Mitava. Izvršil je nad dve sto ropov. dvakrat je ustavljal brzovlak iz Mitave proti Rigi in ga oropal, dva in dvajset umorov se mu je dokazalo. Po dolgem trudu se je policiji končno posrečilo aretirati morilca in ga izročiti sodniji. Se bi ogrožal deželo s svojimi zločini, da se ni izdal s svojimi nočnimi pohodi k ljubici, ki jih je imel precejšnje število. Ko so ga pred izvršitvijo obsodbe povprašali po zadnji njegovi želji, si ni izbral, kakor navadno obsojenec, kakšnega dobrega obeda, marveč si je zaželel zapeti se enkrat otopo narodno letsko pesem.

Vesti o "Beli ptici".

Te dni je dospela iz Kanade vest, ki je vzbudila v vsej Franciji in tudi v ostalem svetu veliko zanimanje. Pa se temu ni bilo čuditi, kajti šlo je za to, da se poljski tragična usoda drznih francoskih letalcev Nungesserja in Colija, ki sta — kakor znano — pred kakimi 6 tedni skušala poleteti iz Pariza v New-York, a sta pri tem drznem poskusu izginila brez vsakega sledu. Glasom dotične vesti pa je neki gozdni čuvaj zapazil neko noč v neobljudenem delu Kanade skrivnostne signale z raketami, o katerih se je domnevalo, da sta jih spustila v zrak pogrešana letalca. Pozneje je celo dospela iz Ottarve vest, da sta bila Nungesser in Coli najdena. Pač ni treba poudariti, da je ta vest povzročila v vsej Franciji veliko veselje in je zopet vzbudila nade, da sta pogrešana letalca še živa. Zato je vse nestrpno pričakovalo, da se vest uradno potrdi. Toda v splošnem veselju je sledilo grenko razočaranje, kajti izkazalo se je, da je vest brez vsake podlage.

Zgodbo o raketah in o najdenju pogrešanih letalcev si je sam izmislil gozdni čuvaj ter jo sporočil telefonničnim potom materi v mestu Chicoutimi ob reki Saguenay. Vest se je raznesla kot blisk po vsej okolici in kmalu je dospela tudi v Evropo. Toda kanadska oblast so takoj uveljavile poizvedovanja in gozdni čuvaj bi bil moral podati podrobnosti o tem, kar je baje videl. Pri zaslišanju pa je mož kmalu priznal, da si je izmislil novico o letalcih iz gola dolgočasna stvar bi se končala pri tem, da se ni kmalu potem oglašil iz Quebeca neki drugi gozdni čuvaj, Georges Trouseau po imenu, ki je javil oblastni, da je dne 9. maja, na dan, ko bi Nungesserjeva "Bela ptica", da se ni ponesrečila, že mo-

rala biti v Ameriki. — Čul nad reko Marguerite, pritokom reka Saguenay, brenčanje letalskega motorja; letala pa ni mogel videti, ker je nad reko visela gosta megla. Čuvaju se je zdelo, da motor ne deluje vedno.

Čuvajevo izpovedbe pa so bile sprejete z velikim skepticizmom, kajti dne 9. maja so se mudila v okolici reke Marguerite nekatera kanadska letala in je prav lahko mogoče, da je mož čul njihovo brenčanje. Potemtakem je poslednje upanje, da sta Nungesser in Coli še živa, splavalo po vodi in skoro gotovo bo njihova tragična usoda ostala za vedno zavita v tajnost.

Turški Metuzalem

Carigraski listi so poročali, da je bil Zaro Aga na svoj 145. rojstni dan imenovan za sodniškega slugo. Vest, da živi človek, ki je doživel vso francosko revolucijo, je dovedla "Berliner Illustrierte" od tega, da je poslala posebnega poročevalca in fotografa v Carigrad. V zadnjih številkah pribojuje prej omenjeni list mnogo zanimivega iz življenja tega turškega Metuzalema.

Najboljši tekač.

Neki 42-letni indijanski poglavar "velikih poljan" je pobil pred nekaj dnevi vse dosedanje rekorde v tekanju. Pot iz Milwaukee v Chicago, dolgo 137 kilometrov, je pretekel, ne da bi se bil kaj ustavil, v 19 urah in 37 minutah.

Zaljubljeni emir.

Po londonskih listih je krožila vest o dveh turistih, ki so v beuduinskem načelniku. Kakor sta ženski, članici nekega varietetnega gledališča, pravili, se je neki arabski poglavar zaljubil vanje pri neki gledališki predstavi v Damasku. Po predstavi ju je napajal s šampanjcem, imenoval ju "roži iz Damaska", "cvetlici v puščavi", povabil obe na vožnjo z avtomobilom in medpotoma so oboroženi jezdec zaseli avto in spravili prestrašeni igralci v šotor. Arabski emir je hotel imeti obe v svojem harem. Temu sta se pa igralci zoperstavili in posrečilo se jima je pobegniti od emirja. V Damasku sta igralci zaprosili angleškega konzula za posredovanje. Ta ju je takoj odpeljal domov na Angleško. Medpotoma ju je emir dvakrat ugrabiti, toda vsak njegov poskus se je ponesrečil. Te doživljaje so prinašali londonski listi na dolgo in široko in ves London se je čudil, da je v tem modernem času še mogoča taka romantika. List "Evening Standard" je bil pa bolj previden, obrnil se je brzojavno na angleškega konzula v Da-

masku po pojasnila. Konzul je odgovoril, da je vse izmisljeno, da sta prišli res pred mesecem dve deklici k njemu popolnoma brez sredstev in ga prosili, naj jima pomaga v domovino. On, konzul, jima je omogočil vrnitev v Anglijo. Vse drugo o emirju, o ugrabitvi, v šotorju, o zasledovanju sta si deklici kratkoma izmislili. Ni treba omenjati, da je list "Standard" priobčil z mastnimi črkami pojasnila angleškega konzula v Damasku in vsa angleška javnost sedaj naravnost divja, da je bilo tako smelo nalaganje. Tako sta vodili dve deklini skozi osem dni s svojo bujno domišljijo, ki je dobivala sproti svojo hrano po raznih kinematografih, vso Anglijo za nos. Tudi rekord.

Spor v ženski organizaciji.

V ženski organizaciji, nemški "Zvezi kraljice Luize", je nastal hud spor. Podočelski oddelki te ženske organizacije se zgražajo, ker nosijo njihove sočlanice v velikih mestih kratke lase in kratka krila. Berlinčanke, ki so članice prej omenjene organizacije, pa niso hotele teh očitkov kratkoma mirno pretrpeti, ločile so se zato od svojih podočeljskih sester in ustanovile novo organizacijo "Luizino zvezo". Malenkostni povodi povzročajo večkrat velike posledice in krajsih povodov kakor so lasje in novodobna krila si skoraj misliti ne moremo.

Stavec podočeljski milijone

Stavec Albert Motter iz Berlina je bil med vojno letalec in je prišel kot tak v francosko ujetništvo. V ujetništvo se je seznanil in poprijateljil z ameriškimi vojakom, ki se je tudi bojeval na zapadni fronti. Te dneve je došlo Motterju poročilo, da je njegov prijatelj umrl in mu zapustil dve veliki farni v Argentini in 500 tisoč dolarjev v gotovini. Motter je izjavil časnikarjem, ki so ga prišli izpraševati, da za sedaj opusti svoje delo, da se poroči s svojo izvoljenko in da pojde nato v Argentino.

Priloge nemških letalcev

Nemški letalec Anton Konecke namerava poleteti iz Berlina v New York v San Francisco, ne da bi se kje medpotoma ustavil. Nad New Yorkom misli vreči iz letala poštne vreče. Da se mu polet posreči, bo moral vzeti bencina za sedemdeset ur s seboj. Letalo poleti s hitrostjo 200 do 230 km na uro. Do New Yorka bo rabil 35 ur, do San Franciscosa še 18 ur, skupaj 53 ur. Take dolge vožnje pa ne bo zmogel letalec sam. Družbo mu bo delal še tovariš Steffen in industrijalet, ki je to novo podjetje denarno podprl, čigar ime se pa ne imenuje. S tema dvema osebam v letalu hoče Konecke dokazati, da je reden letalski promet med Evropo in Ameriko vsekakor mogoč. Polet se bo pričel dne 25. julija. V San Franciscu, kamor dospo letalo najkasneje dne 28. julija, se letalec odpodje nekaj dni, nakar se vrne po isti poti v Berlin. Kakor se vidi, bomo to poletje doživeli še mnogo drznih poletov čez Atlantski ocean.

Štrajška statistika.

Amerikanski listi so pred nedavnim časom priobčili dejstvo, da je leta 1926. izginilo v Zedinjenih državah nič manj kot 17.558 otrok pod dvema letoma starih. Le 82% se jih je našlo, vsi drugi so izginili in nobeden ne ve za njihovo usodo. Navadno se ropajo otroci, da se staršem iztisne velika odkupnina, katero navadno prestrašeni starši tudi plačajo, ne da bi zadeve naznanili policiji. V drugi vrsti se izvrše ropi otrok iz maščevanja in ti otroci navadno poginejo nasilne smrti. Samo v New Yorku je izginilo lanske leto 170 otrok, ki so se ukrali edino le iz maščevanja in ki so bili skoraj po večini vsi umorjeni. Dasi je v velikih mestih posebno v New Yorku in Chicagu policija na višku, vendar ima le malo uspeha proti vsakim dnev-

naraščajočemu številu pocestnih roparjev.

Ulica se pogreza.

Zelo obljubena ulica Kingsfield-Road v londonskem predmestju Watfordu je v nevarnosti, da izgine v kratkem popolnoma pod zemljo. Mnogo hiš, ki stoje že v bližini prepada, so morali stanovalci zapustiti. Nesreča se je začela s tem, da se je vrt pri neki hiši nenadoma pogreznil. Luknja se je večala od dne do dne, pogrezali so se zidovi, vrtovi, drevesa. Globočina žrela se še ni izmerila, kajti 55 metrov dolga železna žica ni še dosegla dna. Sodi se, da se je vdrl strop kake podzemeljske apnejske jame, o kateri e doslej ni vedelo nihče.

Zvon telebnil na tla.

V soboto so spravljali 25 stotov težki zvon v zvonik križne cerkve v Hannoveru (Nemčija). Zvon se je bil že blagoslovil in je manjkalo samo še 50 centimetrov do njegove prave lege v lino, ko se je nenadoma utruga vrvi in zvon je telebnil 70 metrov globoko na trg pred cerkvijo. Na srečo ni bilo nobene človeške žrtve, kajti vsi so se bili že pravočasno rešili na varno.

DAROVI

Vesela reška družba je darovala Lit 60.— za "Solsko društvo". Srčno hvala! Bog dan mnogih takih veseljakov!

V spomin nekdanjega veselega godu Sv. Alojzija, daruje Karel Slokar — Sv. Križ L. 10.— "Solskemu društvu".

A. S. in Lojzek darujeta Lit 22.— za "Solsko društvo".

Vsem cenjenim darovalcem prav srčna hvala!

RODOLJUBI, SPOMINJAJTE SE SOLSKEGA DRUŠTVA OB VSAKI PRILIKI!

GOSPODINJE!

Najbolše sredstvo za čiščenje vsakega predmeta je francoski izdelek

BIS

Naročila sprejema le pismenim putem M. Skrinjar, Trst, Via S. Marco 25, I.

Trgovci dobijo popust.

(750)

Tržaška posojilnica in hranilnica

registr. zadruga z omeji. poroštvom uraduje v svoji lastni hiši ulica Torre bianca 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Sprejema "Dinarje" na tek. račun in jih obrestuje po dogovoru.

Davek od vlog plačuje zavod sam.

Daje posojila na vknjižbe, menice, zavarave in osebne kredite.

Obrestna mera po dogovoru.

Na razpolago varnostne celice (safe)

Uradne ure za stranke od 8.30 do 13 in od 16 do 18.

Ob nedeljah je urad zaprt.

Štev. telef. 25-67.

Najstarejši slov. denarni zavod

FERRO CHINA PIGATTI

Okrepčevalno sredstvo, predpisano od zdravniških avtoritet proti MALOKRVNOSTI, BLEDIGI in za OKREVANJE

LEKARNA ZANETTI - TRST - Via Mazzini

AVTOKOMJERA

Lokev-Divača-Senožeče

Odobri iz Trsta (Piazza Oberdan). V delavskih ob 12 in 17.30; v nedeljah ob 7.30, 14.30, 16.—

Iz Senožeča v Trst. V delavskih ob 7 in 18.30. V nedeljah ob 7, 18.30, 18.55. Vožnja traja 1 uro 30 minut.

IVAN KACIN - GORICA
Piazza Tomaseo 29

Tovarna orgel, harmonijev, glasovirjev

Uglašuje in popravlja vse omenjene instrumente

Zahtevajte proračune! (712) Plačevanje na eliroko

CENIK BREZPLAČNO.

Darovi za birmo.

Veliko izbero dobite v zlatarni

POVH ALBERT

Via Mazzini 46 - Trst

PARASITI

ki okužajo vaše telo z veliko nevarnostjo za vaše zdravje (klopi, bolhe, uši) se morajo takoj odstraniti in radikalno uničiti. Rabite prah STIP in uspehi bo vidni. STIP uniči tudi parasite hiše (kuhinjske ščurke, stenice itd.) Vse lekarne prodajajo STIP.

STIP

uniči parasite

Dobiva se v lekarni

Godine, Trst.

"All' Igea" Via Giustiniana 4, (ex Via Farneto) "Alla Madonna della salute" (Sv. Jakob).

Glavni zastopnik za Italijo in kolonije

Adolfo Cecchet

TRST

Via S. Nicolò 11.

W. J. KRIŽANOVSKA:

NEMEZA

ROMAN

je izšel

Prodaja se v TRSTU: v Tiskarni "Edinost", Via S. Francesco 20 in v Knjigarni-papirnici Stoka, Via Milano 37. V GORICI: v Narodni knjigarni, Via Carducci 7, v Knjigarni kat. tisk. društva, Via Carducci 2. V IDRIJJI: pri Franu Ciničurk. V SOLKANU: pri Mariji Gomišček. V POSTOJNI: pri Antonu Milaycu.

Cena 6.— lir

Po pošti L. 7-50

Prodajalci dobijo običajni popust.